

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 437/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti RAVEN a. s., Šoltésovej 420/2, Považská Bystrica, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Štrbáň, s. r. o., Ulica 1. Mája 1455/5, Púchov, za ktorú koná advokát JUDr. Branislav Štrbáň, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti RAVEN a. s., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti sťažnosť spoločnosti RAVEN a. s., Šoltésovej 420/2, Považská Bystrica (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 a uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014, ktorou žiada vydať tento nález:

„Základné právo spoločnosti RAVEN a. s., Šoltésovej 420/2, Považská Bystrica, IČO: 31595804 vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd a právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co/365/2011 zo dňa 10. 10. 2012 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co/245/2014-116 zo dňa 28. 02. 2014, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co/365/2011 zo dňa 10. 10. 2012 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co/245/2014-116 zo dňa 28. 02. 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Spoločnosti RAVEN a. s., Šoltésovej 420/2, Považská Bystrica, IČO: 31 595 804 priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 €, ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť na účet spoločnosti Advokátska kancelária štrbáň, s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ako vyplýva zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 C 64/2011, v ktorom sa proti nemu domáhali S. K., J. P. a M. K. (ďalej „žalobcovia“), vydania bezdôvodného obohatenia 12 516 € s príslušenstvom z titulu odplaty za užívanie nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalobcov sťažovateľom na podnikateľské účely bez uzatvorenej nájomnej zmluvy za obdobie od 21. apríla 2009 do 21. apríla 2011. Žalobcovia pri vyčíslení nároku vychádzali z výšky nájmu 3 €/m²/rok. Sťažovateľ v priebehu konania nerozporoval užívanie nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalobcov, avšak nesúhlasil s výškou odplaty, ktorú žalobcovia požadovali. Poukazoval na to, že v konaniach vedených proti nemu inými žalobcami pred okresným súdom (sp. zn. 8 C 166/04, sp. zn. 5 C 62/08) bola odplata určená sumou 35,56 Sk/m²/rok, resp. 44,50 Sk/m²/rok (t. j. 1,18 €/m²/rok, resp. 1,48 €/m²/rok).

Okresný súd rozsudkom č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 zaviazal sťažovateľa zaplatiť každému zo žalobcov 4 030 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 21. apríla 2011 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti na späťvzatie žalobcov konanie zastavil a sťažovateľa zaviazal na náhradu trov konania. Rozhodol tak po tom, čo v konaní nariadil znalecké dokazovanie na určenie trhovej ceny nájmu pozemkov, analogicky bezdôvodného obohatenia, vo vlastníctve žalobcov za obdobie od 21. apríla 2009 do 21. apríla 2011. Súdom ustanovená znalkyňa T. K. v znaleckom posudku č. 53/2011 z 9. septembra 2011 stanovila cenu nájmu v rozhodnom období 2,898 €/m²/rok, pričom použila metódu polohovej diferenciácie. Okresný súd vzal do úvahy, že vo veci iných žalobcov vedenej pred okresným súdom proti sťažovateľovi pod sp. zn. 8 C 72/08 bol sťažovateľ právoplatným rozsudkom zaviazaný zaplatiť z rovnakého titulu bezdôvodné obohatenie vo výške zodpovedajúcej sume 80 Sk/m²/rok (t. j. 2,65 €/m²/rok) pre obdobie od 19. mája 2006 do 19. mája 2007 a sume 100 Sk/m²/rok (t. j. 3,32 €/m²/rok) pre obdobie od 19. mája 2007 do 19. mája 2008. Pokiaľ sťažovateľ poukazoval na závery znaleckých posudkov S. a B., okresný súd dospel k záveru, že z týchto nemožno vychádzať z dôvodov vyplývajúcich z rozhodnutia krajského súdu v inej obdobnej veci (sp. zn. 5 Co 57/09).

Na odvolanie sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 rozsudok okresného súdu č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok okresného súdu č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 nadobudol právoplatnosť 19. októbra 2012.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 2. augusta 2013 návrh, ktorým sa domáhal obnovy konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 3 C 64/2011 a v obnovenom konaní vydania rozsudku, ktorým bude sťažovateľ zaviazaný zaplatiť žalobcom ako náhradu za užívanie nehnuteľnosti za žalované obdobie 1,55 €/m²/rok. V návrhu poukázal na to, že v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 64/2011 žiadal vykonať kontrolné znalecké dokazovanie na určenie výšky bezdôvodného obohatenia, avšak tento dôkaz nebol vykonaný. Dal do pozornosti okresnému súdu, že v inej veci vedenej proti nemu pred okresným súdom pod sp. zn. 7 C 158/2011 bol ustanovený Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktorý podal znalecký posudok č. 92/2013 z 9. apríla 2013 (doručený sťažovateľovi 3. mája 2013), podľa ktorého predstavuje výška bezdôvodného obohatenia za užívanie iných pozemkov v areáli sťažovateľa 1,55 €/m²/rok. Preto, ak by vykonal okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 64/2011 sťažovateľom navrhované kontrolné znalecké dokazovanie, je pravdepodobné, že by kontrolný znalec dospel k záveru, ktorý by bol pre sťažovateľa priaznivejší. Novým dôkazom, resp. novou skutočnosťou, ktorú bez svojej viny sťažovateľ v konaní pod sp. zn. 3 C 64/2011 nemohol uplatniť, je znalecký posudok č. 92/2013 z 9. apríla 2013 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline.

Okresný súd o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 191/2013-87 z 26. novembra 2013 tak, že návrh sťažovateľa zamietol. Hoci zo znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013 z 9. apríla 2013 okresný súd zistil, že tento sa týkal obdobia od 19. októbra 2009 do 19. októbra 2011 a parcely umiestnenej v oplotenom areáli sťažovateľa, pričom výška

ročného nájomného bola stanovená 1,551 €/m²/rok, nepovažoval tento posudok za dôkaz, ktorý tu v dobe pôvodného rozhodovania existoval a sťažovateľ ho nemohol bez svojej viny uplatniť [§ 228 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)]. Okresný súd poukázal na to, že obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý má povahu výnimky zo zásadnej nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. To, či súd v pôvodnom konaní navrhovaný dôkaz vykonal, neznamená možnosť alebo nemožnosť účastníka použiť dôkaz v konaní. Inak by sa totiž cestou obnovy konania mohol domáhať každý účastník zmeny právoplatne skončeného súdneho konania iba preto, že súd jeho dôkazným návrhom nevyhovel. Navyše, zo znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013 vyplýva, že tento bol vyhotovený 9. apríla 2013, rozsudok okresného súdu č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 nadobudol právoplatnosť 19. októbra 2012. Dôvod povolenia obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) OSP nebol teda daný preto, že znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013 v čase rozhodnutia súdu v pôvodnom konaní neexistoval, a nie je ani dôkazom, ktorý nemohol sťažovateľ bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní.

O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 191/2013-87 z 26. novembra 2013 rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Uznesenie krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 nadobudlo právoplatnosť 2. apríla 2014.

Sťažovateľ sťažnosť doručení ústavnému súdu na porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 a uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 odôvodnil

tým, že jedine kontrolným znaleckým dokazovaním bolo možné rozptýliť rozpory o výške bezdôvodného obohatenia, pretože práve takýto dôkaz bol spôsobilý dokázať skutočnosť majúcu vo veci rozhodujúci význam. Všeobecné sudy však napriek návrhom sťažovateľa tento dôkaz nevykonali. Nevykonaním tohto navrhovaného dôkazu malo byť podľa sťažovateľa pôvodné konanie zaťažené vadou a mala byť porušená zásada rovnosti zbraní a princíp kontradiktórnosti občianskeho súdneho konania, čím v konečnom dôsledku malo byť porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu. Ako je zrejmé zo znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013, sťažovateľ bol nútený zaplatiť v zmysle rozsudku okresného súdu č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 žalobcom bezdôvodné obohatenie v takej výške, ktorá nezodpovedala obvyklej výške bezdôvodného obohatenia v danom mieste a čase. Uznesenie krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 považuje sťažovateľ za nedostatočne odôvodnené, a to najmä preto, že krajský súd sa nijako nevysporiadal s jeho odvolacím tvrdením, podľa ktorého rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C 191/2013-87 z 26. novembra 2013 došlo k porušeniu jeho základného práva na vlastníctvo.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ namieta porušenie ním označených základných a iných práv rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. októbra 2012. Proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal návrh na obnovu konania. Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ zrejme považuje podanie návrhu na povolenie obnovy konania za právny prostriedok ochrany, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na povolenie obnovy konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, jeho použitie predpokladá splnenie podmienok predpísaných pre povolenie obnovy konania (§ 228 OSP) a iba za ich splnenia umožňuje znova preskúmať rozhodnutie, proti ktorému návrh na povolenie obnovy smeruje, ústavný súd je toho názoru, že podanie návrhu na povolenie obnovy konania nemožno v okolnostiach danej veci považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53

ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Lehota na podanie sťažnosti proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 začala preto sťažovateľovi plynúť najneskôr dňom jeho právoplatnosti, teda 19. októbra 2012, a nie až doručením rozhodnutia o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania.

Sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 2. júna 2014, hoci lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde mu uplynula najneskôr 19. decembra 2012.

Keďže sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť smerujúcu proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012 po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol túto časť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. Odlišná je však situácia vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému uzneseniu krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014, kde ústavný súd konštatuje, že lehota na podanie sťažnosti bola zachovaná.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstatou sťažnosti na porušenie týchto práv uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého krajský súd dostatočne svoje rozhodnutie neodôvodnil, pretože nereagoval na jeho námietku porušenia základného práva na vlastníctvo, ako aj tvrdenie, podľa ktorého krajský súd ústavne nekonformným spôsobom vykladal podmienky povolenia obnovy konania, keď znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013 nepovažoval za dôkaz v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP a neposkytol sťažovateľovi zákonom vyžadovanú ochranu pred postupom a rozhodnutím okresného súdu rozsudkom č. k. 10 C 191/2013-87 z 26. novembra 2013, ktoré s poukazom na tento znalecký posudok neobstojí.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 uviedol:

„Odvolací súd sa najskôr zaoberal odvolacími námietkami navrhovateľa, ktorými namietal procesné pochybenia súdu prvého stupňa, a to, že účastníci v konaní o obnove konania majú mať také procesné postavenie ako v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C/64/2011, kde spoločnosť RAVEN a. s. bola v procesnom postavení odporcu, ako aj to, že o návrhu na povolenie obnovy konania sa rozhoduje uznesením a nie ako nesprávne rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom.

Tieto námietky navrhovateľa odvolací súd síce považuje za dôvodné, jedná sa však o procesné pochybenia, ktoré s poukazom na ustanovenie § 212 ods. 3 O. s. p. nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Treba dať za pravdu navrhovateľovi, že vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania správne označil ako účastníkov v procesnom postavení tak, aké bolo ich procesné postavenie v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 3C/64/2011, a v ktorom mala spoločnosť RAVEN a.s. postavenie odporcu. Je nesporné a súdnou praxou ustálené, že v rozhodnutí o návrhu na povolenie obnovy konania je treba označovať účastníkov konania podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní s uvedením, kto z nich podal návrh na obnovu konania. Súd prvého stupňa takto nepostupoval a odporcu RAVEN a. s. v tomto konaní o obnove konania označil ako navrhovateľa a navrhovateľov pôvodného konania označil ako odporcov. Avšak ako už konštatoval odvolací súd nejde o vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd preto aj kvôli jednotnosti v označení účastníkov (v prvostupňovom a odvolacom konaní) konal s účastníkmi označenými tak, ako s nimi konal v procesnom postavení súd prvého stupňa. Pokiaľ ide o rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania, mal súd prvého stupňa podľa § 234 ods. 1 O. s. p. rozhodnúť uznesením. Avšak ani táto vada nemá za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci. Za takúto vadu by bolo možné považovať len také rozhodnutie vo veci, o ktorej je treba rozhodnúť rozsudkom, ale súd rozhodne uznesením. O takýto prípad sa však v danej veci nejedná...

Odvolačný súd napokon pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozsudku (správne uznesenia), ktorým bol návrh navrhovateľa na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C/64/2011 zamietnutý. Zamietajúce rozhodnutie súd prvého stupňa založil na tom právnom názore, že znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva zo dňa 09. 04. 2013 v čase vydania rozsudku v pôvodnom konaní č. k. 3C/64/2011-457 zo dňa 13. 10. 2011 neexistoval, preto nie je splnená zákonná podmienka povolenia obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p., ktorý predpokladá, aby dôkazy v dobe pôvodného rozhodovania už existovali.

Odvolačný súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a na zdôraznenie jeho správnosti ak odvolacím námietkam navrhovateľa v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. dopĺňa tieto dôvody:

Podľa § 228 ods. 1 písm. a) a b) O. s. p. právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak : a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

V odvolaní je odvolateľom namietané, že dôvodom obnovy pôvodného konania sp. zn. 3C/64/2011 je dôkaz – znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline č. 92/2013 zo dňa 09. 04. 2013, ktorý nemohol v pôvodnom konaní sp. zn. 3C/64/2011 bez svojej viny použiť, nakoľko v pôvodnom konaní okresný súd ani krajský súd jeho návrhu na vykonanie dôkazu kontrolným znaleckým dokazovaním nevyhoveli, napriek tomu, že takýto dôkaz opakovane navrhoval a domáhal sa jeho vykonania.

Nemožnosť účastníka použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní, alebo nemožnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre účastníka priaznivejšie rozhodnutie vo veci, znamená nemožnosť vykonať dokazovanie v súdnom konaní alebo nemožnosť označiť alebo predložiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu. Odvolačný súd zdôrazňuje, že sa tu nejedná o prípady nevykonania možného dokazovania súdom

ohľadne tých skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré boli účastníkom konania označené /navrhované/ v pôvodnom konaní, avšak súdom boli považované za nerozhodné, a preto ich k dokazovaniu nebolo prikročené. Preto po skončení pôvodného konania vyhotovený a navrhovateľom predložený dôkaz, a to znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline č. 92/2013 zo dňa 09. 04. 2013, ktorý stanovil výšku bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov aj keď nižšou cenou, než bola stanovená v znaleckom posudku T. K. č. 53/2011 zo dňa 09. 09. 2011 vyhotovenom v pôvodnom konaní, nie je dôvodom obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O. s. p., nakoľko v pôvodnom konaní bolo navrhované navrhovateľom kontrolné znalecké dokazovanie znaleckého posudku T. K. a súdom bolo zamietnuté, resp. nebolo mu vyhovené.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako právne vec posúdil. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah, zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia krajského súdu z uvedených hľadísk a dospel k záveru, že krajský súd na argumentáciu sťažovateľa reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa s okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, ako krajský súd vykladal a aplikoval ustanovenie § 228 OSP a na akých skutkových zisteniach svoje rozhodnutie založil. Po dôslednom posúdení pre vec rozhodujúcich skutočností dospel krajský súd k záveru, že návrhu na povolenie obnovy konania nebolo možné vyhovieť.

Pokiaľ sťažovateľ osobitne tvrdil, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho tvrdeniami uvedenými v odvolaní, podľa ktorých rozsudkom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu jeho základného práva na vlastníctvo, ústavný súd sa s týmto názorom nestotožňuje. V situácii, keď zjavne neboli splnené procesné podmienky na povolenie obnovy konania, táto námietka sťažovateľa už nemohla mať pre vec podstatný význam.

Ústavný súd zároveň konštatuje, že spôsob, akým vykladal podmienky na povolenie obnovy konania krajský súd, a to najmä okolnosť, že tzv. nový dôkaz musí existovať už v čase rozhodovania súdu v pôvodnom konaní, nemožno považovať za ústavne nekonformný výklad jednoduchého práva, ktorý by nerešpektoval účel a zmysel procesného inštitútu obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku.

Ústavný súd sa preto stotožňuje so závermi krajského súdu vyslovenými v odôvodnení uznesenia č. k. 4 Co 245/2014-116 z 28. februára 2014 a na rozdiel od sťažovateľa zastáva názor, podľa ktorého krajský súd v posudzovanej veci uplatnil svoju právomoc ústavne akceptovateľným spôsobom.

Preto dospel ústavný súd k záveru, podľa ktorého medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označenými právami sťažovateľa podľa ústavy, listiny a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že mohlo dôjsť k ich porušeniu. Z týchto dôvodov odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. zákona o ústavnom súde sťažnosť

sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal i porušenie čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu s odôvodnením, že týmto rozhodnutím bol zbavený majetku vo výške rozdielu medzi sumou, na zaplatenie ktorej bol zaviazaný právoplatným rozsudkom okresného súdu č. k. 3 C 64/2011-457 z 13. októbra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 365/2011-490 z 10. októbra 2012, a sumou, ktorá by zodpovedala záverom znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 92/2013.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 4 listiny vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

K sťažovateľom namietanému porušeniu jeho označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, III. ÚS 218/07, III. ÚS 70/08), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplývalo z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základných a iných práv hmotnoprávneho charakteru by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Keďže ústavný súd nezistil porušenie základných a iných práv sťažovateľa procesnoprávneho charakteru (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), neprichádza do úvahy ani možnosť vyslovenia porušenia jeho základných a iných práv procesnoprávneho charakteru.

S ohľadom na uvedené bolo preto potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júla 2014